

VIII.D.07. GEDENKTEKEN OP DE SINGEL

Dit monument werd opgericht om de slachtoffers van beide wereldoorlogen te eren voor hun moed, hun offer en hun zelfverloochening.

Achttien jaar na de eerste wereldoorlog liet men in december 1936 twee witmarmeren platen plaatsen, weerszijden van de kerkdeur.

Op de eerste gedenksteen stonden de namen van twee weggevoerden, die beiden stierven in het kamp van Wittenberg in Duitsland: Herman Van Mechelen en Theophile Stiers.

Op de tweede plaat waren de namen van twee gesneuvelde militairen gebeiteld: Jérôme Jeandarme en Jozef Boonen.

Tijdens de 2e wereldoorlog sneuvelde er één soldaat, nl. Clement Coelmont, werden vader en zoon Koekelbergh gefusilleerd en werd Louis Mombers als politieke gevangene vermist.

Op 27 dec.1947 verscheen in het weekblad 'De Tram' een artikel over de herdenking van deze oorlogshelden.

GROOTSE HELDENHULDE

'De gemeente Brustem bracht verleden week Donderdag een onvergetelijke posthume-hulde aan zijn vier helden van de voorbije oorlog bij gelegenheid der overbrenging van het stoffelijk overschot van drie hunner.

De heldenreeks werd geopend op 30 Juni 1940 toen Coelmont Clement, geboren te Brustem op 4 Juni 1917, als soldaat bij het 14e Linieregiment te Gent sneuvelde.

Vader en zoon Jozef en Willem Koekelbergh werden door de Gestapo aangehouden wegens spionage voor de geallieerden en liepen zij aan hun leven voor het executiepeleton op 16 Oogst 1941 op de Nationale Schietbaan.

Louis Mombers geraakte in vijandelijke klauwen en belandde na Breendonk en andere concentratiekampen in Nordhausen en sedertdien werd zijn spoor totaal verloren.

Het stoffelijk overschot der drie eerste helden stond in een rouwkapel in het gemeentehuis opgebaard, bedolven onder een zee van bloemen. Een massa sympathisanten van Brustem en uit heel het omliggende waren aanwezig benevens overtalrijke delegaties met vaandel van de Vaderlandse verenigingen.

Dhr. Vanmechelen Emile namens de plaatselijke B.N.B.; dhr. Burgemeester R. Polus, namens het gemeentebestuur en dhr. Eylen, namens de provincie Limburg, brachten roerende hulde aan deze patriotten van de daad.

De offergang in de parochiekerk scheen eindeloos en duurde tot lang na de mis.

Na de absouten werd het stoffelijk overschot van Coelmont Clement op het plaatselijk kerkhof ter aarde besteld, nadat dhr. Gennez in een gloedvolle rede het offer der helden belicht had en tevens hun voorbeeld tot navolging tentoongesteld was aan de jeugd.

Op het uitdrukkelijk verlangen der Familie Koekelbergh en van de gevallen helden Jozef en Willem Koekelbergh werd hun stoffelijk

overschot op het stedelijk kerkhof van St-Truiden ter aarde besteld. De inwoners van Brustem zullen zich nog lang deze grootse posthume-hulde gedenken'.

In juni 1948 werden postuum eretekens uitgereikt aan de moeder van Clement Coelmont. Toen werd door de Bond der Oudstrijders gesproken over een oorlogsmonument.

In mei 1949 besliste men dat het een gedenkteken zou worden voor de militairen uit de oorlogen 1914-18 en 1940-45, de politieke gevangenen en de burgerlijke slachtoffers. De helft van de onkosten met een maximum van 20.000 F zou ten laste van de gemeente vallen. Architect Piet Vanmechelen werd belast met het opmaken van plan en bestek. De gemeente schonk het Singelplein om het monument op te richten. Nadat er in oktober 1949 gunstig advies kwam van de Kon. Com. voor Monumenten en Landschappen, werd het plan van de architect door de gemeenteraad goedgekeurd op 06.02.1952 en door de provincie op 12.11.1954. Het gedenkteken zou 50.390 F kosten.

De bruin-rode handvormstenen zuil bezit vier kanten. Op drie zijn tekst, familienamen en jaartallen aangebracht. Bovenaan is ze afgedekt met een arduinsteen.

1.-Voorzijde: in arduinsteen: een gekroonde leeuw.
in brons: een groot zwaard.

BRUSTEM AAN ZIJNE HELDEN

GESNEUVELD 1914-1918

BOONEN J.
JEANDARME J.

GESNEUVELD 1940-1945

COELMONT C.

WEGGEVOERDEN 1914-1918

STIERS T.
VAN MECHELEN H.

2.-Linkerzijde: een kruis in arduinsteen.

POLITIEKE GEVANGENEN 1940-1945

MOMBERS L.

GEFUSILLEERDEN

KOEKELBERGH J.
KOEKELBERGH G.

3.-Rechterzijde:

**BURGERL. SLACHTOFFERS
1914-1918**

LASSAU A. SCHOOFS M.

1940-1945

BRUYNINCKX M. LOIX M.
COELMONT J. LOIX J.
COELMONT H. KNAEPEN D.
DAENEN H. MORIA G.
FRANSIS M. OTTEN G.
GENNEZ J. STRAUVEN G.
JANSSEN M. USE P.
VANOIRBEEK T.

4.-Achterzijde: niets.

Welke personen staan nu achter deze namen:

-De gesneuvelden

-BOONEN Jozef.- °Br.27.02.1896--+Calais 29.10.1918.

-z.v. Karel Boonen en Maria-Antonia Debout.

-oorlogsvrijwilliger van het 23e linieregiment. Tijdens het beslissende tegenoffensief van september en oktober 1918 werd hij ziek en overleed te Calais in de laatste weken van de oorlog.

-JEANDARME Jérôme.- °Br.13.04.1886--+Duffel 12.09.1914.

-z.v. Jozef Jeandarme en Julienne Goffin.

-als militair van het 14e linieregiment gesneuveld in september 1914 te Duffel.

-COELMONT Clement.- °Br.04.06.1917--+Gent 06.06.1940.

-z.v. Jan-Martin Coelmont en Elisa Gielen.

-als soldaat gekwetst geraakt in de meidagen 1940

-De weggevoerden

-STIERS Theophile.- °Br.27.01.1898--+Wittenberg (D) 29.03.1917.

-z.v. Jan-Theodoor Stiers en Joanna-Catharina Vananroye.

-ongehuwd, woonde bij zijn ouders in de Herderstr.3.

-overleed in de ziekenzaal van het kamp te Wittenberg in maart 1917.

-VAN MECHELEN Herman.- °Buvingen 02.09.1894--+Wittenberg (D) 04.02.1917.

-z.v. Pieter Van Mechelen en Josephine Van Ormelingen.

-ongehuwd, woonde bij zijn ouders in de Hameistraat.
-werd neergeschoten in het kamp te Wittenberg in februari 1917.

-Politiek gevangene

-MOMBERS Louis.- °ST.21.04.1922- vermist te Nordhausen (D).
-z.v. Eduard Momers en Maria Van Laarhoven.
-ongehuwd, woonde bij zijn ouders op de Luikersteenweg.
-werd opgepakt te Lubbeek door de Duitsers. Na een verblijf te Breendonk en Nordhausen werd hij als vermist verklaard.

-De gefusilleerden

-KOEKELBERGH Jozef.- °Duras 11.01.1893-+Brussel 16.08.1941.
-z.v. Guillaume Koekelbergh en Marie-Josephine Schuermans.
-huwde met Louisa Gapical en nadien met Augusta Adam.
-werd op 26.11.1940 aangehouden wegens spionage en op 16 aug.1941 gefusilleerd op de Nationale Schietbaan te Brussel.

-KOEKELBERGH Guillaume.- °De Panne 02.02.1918-+Brussel 16.08.1941.
-z.v. Jozef Koekelbergh en Louisa Gapical.
-werd samen met zijn vader aangehouden en ook gefusilleerd te Brussel op 16.08.1941.

-De burgerlijke slachtoffers

-LASSAU Alfons.- °Gorseme 15.06.1853-+Br.(Terstok) 17.08.1914.
-z.v. Lambert Lassau en Maria-Barbara Berden.
-huwde met Maria-Gertrude Menten, °ST.17.07.1833.
-werd vermoord door de Duitsers naast zijn herberg op de Sen-selberg tijdens een gevecht met Belgische Gidsen.

-SCHOOFS Maria-Josephina.- Br.°17.05.1863-+09.09.1914.
-d.v. Egidius Schoofs en Maria-Lucia Schepers.
-huwde te Br. op 09.08.1890 met Lambert-Herman Lejeune, °Jeuk 26.01.1862.
-woonde Berghofsteeg 38.
-verongelukte op de Luikersteenweg onder een Duitse vrachtwagen op 09.09.1914.

-BRUIJNINCKX Maria-Clara.- °ST.25.11.1885-+Br.25.02.1944.
-d.v. Pierre-François Bruijninx en Marie-Thérèse Festraets.
-huwde te ST.16.09.1911 met Godfried-Grégoire Vanruten, °ST. 02.02.1885.
-vond de dood bij het luchtbombardement van 25 febr. 1944. Haar herberg op de Luikersteenweg 37 stortte in.

-COELMONT Jan-Lambert.- Br.°07.09.1876-+09.05.1944.
-z.v. Hendrik Coelmont en Maria-Philomena Henno.
-huwde met Maria-Christina Staels, °ST.06.09.1879.

- overleed na het luchtbombardement van 09 mei 1944. Het huis, gelegen Luikersteenweg 31 (hoek Dorpsstraat) stortte in.
- COELMONT Pieter-Jozef.**- Br.09.05.1871-+09.05.1944.
 -z.v. Hendrik Coelmont en Maria-Philomena Henno.
 -overleed na het luchtbombardement van 09 mei 1944. Het huis gelegen Luikersteenweg 31 (hoek Dorpsstraat) stortte in.
- DAENEN Herman.**- Br.°05.10.1875-+25.02.1944.
 -z.v. Egide-Norbert Daenen en Maria-Ida-Philomena Thijssens.
 -huwde met Joséphine Falise, °Aalst 22.04.1882-Br.31.10.1951.
 -bleef dood in zijn hoeve op de Borgwormse Kiezel tijdens het luchtbombardement van 25 febr.1944.
- FRANSIS Marie-Marguerite.**-°Engelm.05.02.1886-+ST.14.03.1944.
 -d.v. Jean-Henri Fransis en Marie-Odile Smets.
 -huwde met Jean-Joseph Wijnants en woonde Kapelstr.133.
 -overleed aan haar verwondingen opgelopen bij een bombardement op 25 febr. 1944.
- GENNEZ Jozef.**- °Zep.30.10.1874-ST.21.05.1940.
 -z.v. Jean-Baptiste Gennez en Aldegondis Hoebrechts.
 -huwde eerst op 09.05.1900 met Maria-Catharina-Lambertien Mignolet, Br.°15.02.1874-+04.01.1918, daarna met Bertha Gielen, °1885-+06.02.1957.
 -werd in mei 1940 gewond door een schrapnel en overleed aan de verwonding.
- JANSSEN Maurice.**- Gorseme °11.06.1910-+ST.18.11.1944.
 -z.v. Theophile Janssen, °Br.04.09.1882 en Marie-Hubertina Mathildis Driesmans, °Gorseme 13.05.1887.
 -huwde met Marie Vreven, Heers°1915-+25.06.1958.
 -was tewerkgesteld bij de Amerikanen op het vliegveld toen er een ontploffing gebeurde op 18 nov. 1944.
 -woonde Luikersteenweg 22.
- LOIX Maria-Marguerite.**- Br.°14.04.1920-+25.02.1944.
 -d.v. Theophile Loix en Maria Knapen.
 -werd ter hoogte van de Vliegveldlaan gedood met haar melkkruijke in de hand tijdens het bombardement van 25 febr.44.
- LOIX Jozef.**- Br.°12.06.1927-+25.02.1944.
 -z.v. Joseph-Amandus Loix en Leonie Vansichem.
 -deze 17-jarige bleef dood in het bos tijdens het bombardement van 25 febr.44.
- KNAEPEN Domien.**- Br.°06.04.1859-+09.05.1944.
 -z.v. Henri Knaepen en Anna-Gertrudis Janssens.
 -huwde met Anna-Maria-Christina Gielen, Br.°06.05.1872-+07.09.1947.
 -werd door een bomscherf onthoofd in zijn weide naast het vliegveld tijdens het bombardement van 09 mei 1944.
- MORIA Gilberte.**- °ST.15.10.1939-+25.02.1944.

-d.v. Theophile Moria en Augusta Gielen.
-werd op de Luikersteenweg gedood door de luchtdruk tijdens het bombardement van 25 febr.1944.

-OTTEN Gilbert.- °Hasselt 12.04.1939-+Br.25.02.1944.

-z.v. Victor Otten en Yvonne Motmans.

-bleef dood, samen met zijn grootvader, op de Borgwormse Kiezel tijdens het bombardement van 25 febr.1944.

-STRAUVEN Clement-Armand.- °Aalst 1909-+Br.12.05.1940.

-z.v. Petrus-Edmond Strauven en Maria-Elisabeth Tachelet.

-huwde met Juliette Vanderbemden, °Br.28.04.1911.

-werd op de Tongersesteenweg bij de Melsterbeek getroffen door een verdwaalde kogel op 12 mei 1940 om 16 uur.

-USE Paul.- °Br.13.10.1913-+ST.09.05.1944.

-z.v. Emile Usé en Maria Daenen.

-huwde met Mariette Schoofs.

-bleef dood in de Rellestraat tijdens het bombardement van 09 mei 1944.

-VANOIRBEEK Theophile.- Br.°15.06.1865-+12.05.1940.

-z.v. Joannes Vanoirbeek en Angelina Medaerts.

-werd getroffen tijdens een schermutseling tussen het 12e reg. Kurassiers (lichte pantsers en de Duitse aanvallers) op de Tongersesteenweg door een Franse kogel op 12 mei 1940 om 10 uur.